

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

**Фінансове право
(силабус навчальної дисципліни)**

Галузь знань	08 право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форма навчання	денна
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	2 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Кількість модулів	1
Кількість змістовних модулів	2
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції: 32 год. Практичні/семінарські: 32 год. Самостійна робота: 56 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Факультет	Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра	Кафедра права (702)
Викладач	Гуцу Світлана Федорівна, к.ю.н., доцент
Контакти викладача	s.gutsu@khai.edu
Посилання на курс в Mentor	https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1697
Консультації	Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру кожного вівторка та п'ятниці з 14.00 до 15.30 в кабінеті № 205. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

ОПИС КУРСУ

Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс призначено для слухачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (денна форма навчання). Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі «Право». Дисципліна є фундаментальною, базовою наукою в системі юридичних наук, яка формує загально-правовий світогляд майбутніх юристів.

Основною метою вивчення дисципліни є підготовка професіоналів, які мають високу правову свідомість та правову культуру, володіють необхідними професійними знаннями та практичними навичками в галузі фінансового права України; приймати обґрунтовані та основані на діючому законодавстві рішення в рамках своєї майбутньої компетенції..

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

Завданням вивчення дисципліни є формування високого рівня знань з фінансового права України, розуміння принципів та методів функціонування органів державної влади та органів місцевого самоврядування у вирішенні питань бюджетного права, валютного регулювання, банківської діяльності, фінансового контролю, практичного застосування бюджетного та податкового кодексів України.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК).

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.
- ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК).

- СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
- СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- СК9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.
- СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.
- СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.
- СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
- ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)

демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

- ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
- ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.
- ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- ПРН 7. Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
- ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
- ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
- ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.
- ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.
- ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
- ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
- ПРН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
- ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
- ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
- ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Загальна частина					
Тема 1. Фінансове право в правовій системі України.	6	2	2	-	2
Тема 2. Фінанси і фінансова	6	2	2	-	2

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

діяльність держави: поняття і зміст.					
Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини.	6	2	2	-	2
Тема 4. Правове регулювання фінансового контролю.	8	2	2	-	4
Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства: поняття і види.	8	2	2	-	4
Модульний контроль	2	-	2	-	-
Разом за змістовним модулем 1	36	10	12	-	14
Змістовний модуль 2. Особлива частина					
Тема 6. Бюджетне право і бюджетна система України.	8	2	2	-	4
Тема 7. Бюджетний процес.	8	2	2	-	4
Тема 8. Міжбюджетні відносини	8	2	2	-	4
Тема 9. Податкове право як інститут фінансового права. Правові основи оподаткування.	9	2	2	-	5
Тема 10. Поняття державного боргу та державної позики.	8	2	2	-	4
Тема 11. Банківське право. Банківська система України.	9	2	2	-	5
Тема 12. Грошовий обіг та розрахунки.	8	2	2	-	4
Тема 13. Правове регулювання валютних відносин.	8	2	2	-	4
Тема 14. Публічно-правова природа ціноутворення.	8	2	2	-	4
Тема 15. Правові основи державного страхування.	8	2	2	-	4
Модульний контроль	2	2	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2	84	22	20	-	42
Усього годин	120	32	32	-	56

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Загальні засади фінансового права України

Тема 1. Фінансове право в правовій системі України. Предмет фінансового права. Метод фінансового права. Місце владних приписів у регулюванні фінансово-правових відносин. Система фінансового права. Структура Загальної та Особливої частин фінансового права. Джерела фінансового права. Зв'язок фінансового права з іншими галузями права. Фінансове законодавство. Систематизація фінансового законодавства. Наука фінансового права. Основні напрямки її розвитку та завдання на сучасному етапі.

Тема 2. Фінанси і фінансова діяльність держави: поняття і зміст. Поняття фінансів.

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

Передумови виникнення фінансів. Економічна основа фінансів. Зміст, ознаки та функції фінансів. Централізовані та децентралізовані фінанси. Співвідношення фінансів і грошових фондів. Фінансова діяльність держави. Зміст, принципи, форми та методи фінансової діяльності. Стадії фінансової діяльності держави. Система державних органів, що здійснюють фінансову діяльність, і їх правовий статус. Фінансова політика. Фінансова система: зміст і структура. Ланки фінансової системи, їх співвідношення.

Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини. Поняття та види фінансово-правових норм. Особливості санкції фінансово-правової норми. Фінансові правовідносини: зміст та особливості. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин. Склад фінансових правовідносин. Види фінансових правовідносин. Об'єкт фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин. Захист прав суб'єктів фінансових правовідносин.

Тема 4. Правове регулювання фінансового контролю. Поняття, зміст і значення фінансового контролю. Співвідношення фінансового контролю та управління фінансами. Види фінансового контролю та підстави їх класифікації. Державний і недержавний фінансовий контроль. Об'єкти фінансового контролю. Система органів, що здійснюють фінансовий контроль. Органи фінансового контролю загальної і спеціальної компетенції. Методи фінансового контролю. Співвідношення методу і методики фінансового контролю. Ревізія та перевірка: їх співвідношення та види. Порядок проведення і специфіка документального оформлення ревізій та перевірок. Періодичність проведення ревізій і перевірок. Акт ревізії та перевірки, їх правові наслідки. Незалежний фінансовий контроль. Аудиторський контроль.

Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства: поняття і види. Місце відповідальності за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства. Фінансова відповідальність за порушення податкового законодавства.

Модульний контроль

Змістовий модуль 2. Особлива частина фінансового права України

Тема 6. Бюджетне право і бюджетна система України. Бюджетне право як інститут фінансового права. Особливості та зміст бюджетно-правових відносин. Бюджетне законодавство. Поняття бюджету для функціонування держави. Ознаки бюджету. Складові частини бюджету. Загальний і спеціальний фонди бюджету. Бюджетна система України, її структура. Правова форма державного та місцевих бюджетів. Державний бюджет. Місцеві бюджети. Зведений бюджет. Бюджетний період. Принципи бюджетної системи України. Зміст принципів бюджетної системи. Поняття бюджетної класифікації і її склад. Класифікація доходів бюджету. Класифікація видатків бюджету. Класифікація фінансування бюджету. Класифікація боргу. Дефіцит і профіцит бюджету. Джерела фінансування дефіциту бюджету. Засоби подолання дефіциту та профіциту бюджету.

Право на здійснення запозичень. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства. Повноваження Верховної Ради України, Рахункової палати, Міністерства фінансів. Державного казначейства, органів Державної контрольно-ревізійної служби України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та відповідних рад,

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій і виконавчих органів відповідних рад щодо контролю за дотриманням бюджетного законодавства.

Відповідальність за порушення бюджетного законодавства. Підстави для припинення бюджетних асигнувань. Нецільове використання бюджетних коштів. Призупинення операцій з бюджетними коштами. Порядок накладення стягнення та оскарження рішення про накладення стягнення за порушення бюджетного законодавства.

Тема 7. Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу та його принципи. Стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження. Розпорядники бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів. Бюджетні призначення. Резервний фонд бюджету. Складання проектів бюджетів. Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети. Виконання бюджету. Підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

Тема 8. Міжбюджетні відносини. Поняття міжбюджетних відносин. Значення міжбюджетних відносин. Поняття міжбюджетних трансфертів. Види міжбюджетних трансфертів. Принципи здійснення міжбюджетних трансфертів. Поняття субвенцій. Види субвенцій. Дотації вирівнювання.

Тема 9. Податкове право як інститут фінансового права. Правові основи оподаткування. Предмет податкового права. Метод податкового права. Поняття податкових правовідносин. Види податкових правовідносин. Ознаки податкових правовідносин. Особливості податкових правовідносин. Джерела податкового права. Поняття податку. Ознаки податку. Функції податку. Співвідношення податку і збору. Подібності і відмінності між ними. Класифікація обов'язкових платежів.

Тема 10. Поняття державного боргу та державної позики. Поняття державного кредиту. Значення державного кредиту в економіці держави. Види державних запозичень. Державний борг: поняття та види. Управління державним внутрішнім боргом. Поняття зовнішнього боргу держави.

Тема 11. Банківське право. Банківська система України. Предмет банківського права України. Метод банківського права України. Принципи банківського права України. Банківське право в системі фінансового права. Банківська діяльність. Правове регулювання банківської діяльності. Поняття та види банківських операцій. Здійснення банківської діяльності. Поняття банківської системи України. Правові засади функціонування банківської системи. Поняття та види банків. Організаційно-правова форма банку. Державні банки. Створення та реєстрація банків. Правовий статус Національного банку України. Функції Національного банку України. Керівні органи Національного банку України. Грошово-кредитна політика.

Тема 12. Грошовий обіг та розрахунки. Грошовий обіг в Україні. Готівковий і безготівковий обіг. Правове регулювання готівкового обігу. Одержання та використання готівки. Правове регулювання банківського рахунку. Порядок відкриття рахунку в банку. Види банківських рахунків. Правове регулювання безготівкових розрахунків. Платіжне доручення. Платіжна вимога-доручення. Платіжна вимога. Розрахунковий чек. Акредитив. Вексель. Інкасо. Правове регулювання кредитних відносин. Поняття та види кредиту. Умови та порядок надання кредиту. Способи забезпечення кредиту.

Тема 13. Правове регулювання валютних відносин. Поняття та зміст валютного регулювання. Валютні цінності. Валюта України. Іноземна валюта. Банківські метали. Поняття валютних операцій. Здійснення валютних операцій. Поняття валютного контролю. Здійснення

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)

валютного контролю. Суб'єкти здійснення валютного контролю.

Тема 14. Публічно-правова природа ціноутворення. Поняття та сутність ціни. Ознаки цін. Класифікація цін. Поняття та ознаки ціноутворення. Сутність ціноутворення. Контроль за ціноутворенням в Україні. Органи влади, що мають повноваження в галузі ціноутворення. Відповідальність за порушення порядку ціноутворення.

Тема 15. Правові основи державного страхування. Поняття та функції державного страхування. Принципи державного страхування. Особливості страхування як ланки фінансової системи держави. Види державного страхування. Обов'язкове державне соціальне страхування. Обов'язкове державне пенсійне страхування. Обов'язкове державне медичне страхування.

Модульний контроль.

Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни (за необхідності)

Сторінка курсу на платформі **Mentor** (персональна навчальна система)

На сайті НАУ розміщено курс «Фінансове право», який включає: лекції, практичні завдання, ситуаційні завдання, презентації, рекомендовану література та законодавство.
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1697>

Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час семінарських, практичних занять та якості виконання індивідуальної і самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення семінарських занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення семінарських занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни студент складає семестровий екзаме́н.

Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

Досягненню ними належного рівня **компетентності**, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний студентом повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Незадовільно (0-59): студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку 20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 3 заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

**Національний аерокосмічний
університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Гуманітарно-правовий факультет
Кафедра права (702)**

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування студентами результатів вивчення дисципліни «Теорія держави і права» є:

- усний виступ;
- виконання письмового завдання;
- тестування;
- есе, дайджест;
- реферат;
- складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу;
- ведення опорного конспекту лекцій;
- письмова самостійна робота;
- інші види навчально-наукової роботи (участь у гуртках, наукових конференціях тощо);
- підсумкова модульна робота;
- комплексна контрольна робота;
- залік;
- екзамен.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Гуманітарно-правовий факультет Кафедра права (702)

авіаційний інститут» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій;
2. Навчально-методичний забезпечення дисципліни (НМКД);
3. Матеріали для самостійної роботи студентів;
4. Інтернет-сторінки міжнародних та регіональних органів.

Рекомендована література

Базова

1. Фінансове право: навч. посіб. / За заг. ред. А.Г. Чубенка. – К.: КНТ, 2014.– 600с.
2. Податкове право України [текст]: навчальний посібник / [Павлов Д.М.,Процюк Т.Б., Удовик М.С. та ін.] ; за заг. ред. А.Г. Чубенка. – К. : Нац. акад.внутр. справ, 2014. — 304 с.
3. Фінансове право України: навч. посібник / Л. К. Воронова, М. П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва та ін. ; за заг. ред. Л. К. Воронової ; М-во освіти і науки України, Н.-д. ін-т фін. права. – 2-ге вид., стер. . – К. : Всеукр. асоціація вид. "Правова єдність", 2010. – 395 с.
4. Фінансове право: навч. посіб. / М. О. Мацелик, Т. О. Мацелик, В. А. Пригоцький; за ред. В. К. Шкарупи. – К. : Знання, 2011. – 816 с.
5. Орлюк О.П. Фінансове право. Академічний курс: Підручник / О.П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.
6. Податкове право України: підручник / М. П. Кучерявенко — Х.: Право, 2013. — 528 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Науково-практичний коментар: станом на 1 берез. 2011 р. / за ред. Л. К. Воронової, М. П. Кучерявенка. — Х.: Право, 2011. — 608 с.
2. Податковий кодекс України: постатейний коментар: у 2 ч. / В. В. Білоус, Л. К. Воронова, О. О. Головашевич та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2011. – Ч. 1. – 704 с.
3. Фінансове право: підручник для студ. вищих навч. закл. / О.П. Гетманець (відп. ред.), О.М. Бандурка (уклад.). — Х. : Еспада, 2010. — 416 с.
5. Назар Ю.С., Назар Т.Я., Особливості встановлення фактичних обставин у справах про порушення законодавства про бюджетну систему України (стаття 164-12 КУпАП). Матеріали Всеукраїнської наукової конференції, Львів, 2010 р.

15. Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua - офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.kmu.gov.ua - офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. www.nbuv.gov.ua - електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.
4. www.library.ukma.kiev.ua - електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.
5. www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index - офіційний сайт Державної фінансової інспекції України.
6. <http://www.president.gov.ua/> - Президент України: офіційне інтернет-представництво.